

1. A Brief Review

- a. Who was the Serpent? What Challenge Does It Represent?
 - i. The Evil Inclination-(Seforno)- Using Our Imagination to Turn G-d Into the Enemy
 - ii. Man Like Snake- (Ibn Ezra/Rav Hirsch)- If You Desire It, It Means You Are Meant To Have It
 - iii. A Normal Snake (Abravanel)- If It Works For Them, Why Can't It Work For Us?
- b. What changed when Adam and Eve ate from the הדעת?
 - i. Rambam- True/False-> Beautiful/Ugly
 - ii. Ramban- Divine Will-> Personal Will
 - iii. Abravanel- Balanced Desire-> Potent Lust

2. Rabbi Moshe Chaim Luzzato (17th century Italy) Derech Hashem 1:3 (tr. Rabbi Francis Nataf)

המין האנושי נשתנה: וזוהי שיצטרך עוד לדעת שהנה המין האנושי אין ענינו הראשון כמו שאנו רואים ומבחינים אותו עתה כי אולם שינוי גדול היה בו והוא ענין חטאו של אדה"ר שנשתנה בו האדם והעולם ממה שהיו בתחלה...

The human species changed: And among that which one must also know is that the nature of the human specie that we see and distinguish now is not like at first. Rather there was a great change in him, and that is the matter of the sin of the first man (Adam) - as through it, man and the world were changed from what they were at the beginning....

וצריך שתדע שאע"פ שאין אנו מרגישים לנשמה בגוף פעולה אחרת זולת החיות וההשכלה הנה באמת יש בחוקה שתזכך עצם הגוף וחומר ותעלהו עילוי אחר עילוי נגד שיהיה ראוי להתלוות עמה בהנאה בשלימות. ואמנם לדבר זה היה אדה"ר מגיע אלו לא חטא שהיתה נשמתו מזככת את גופו זיכוכ אחר זיכוכ עד שהיה מזדכך השיעור המצטרך ונקבע בתענוג הנצחי:

And you need to know that even though we don't feel any effect of the soul on the body except for life and awareness, behold that among its axioms is that it purifies the actual body and its material, and it raises it up - one lift after [another] - with regard to its becoming fit to accompany it in the pleasure [of] perfection. And in truth, the first man would have reached this thing if he had not sinned - his soul would have purified his body, one purification after [another], until it would have been purified [with] the necessary and established measure for everlasting delight.

תולדות חטא אדה"ר: וכיון שחטא נשתנו הדברים שינוי גדול והוא כי הנה בתחילה היו בבריאה החסרונות שהיו בשיעור מה שהיה מצטרך לשיהיה אדה"ר במצב השיקול שזכרנו ויהיה לו מקום להרויח את השלימות ביגיע כפיו. אמנם ע"י חטאו נוספו ונתרבו חסרונות בעצמו של אדם ובבריאה כלה ועוד נתקשה התיקון ממה שהיה קודם פי' כי הנה בתחלה היה נקל לו לצאת מן החסרון המוטבע בו וקנות השלימות... אמנם בחטאו כיון שעל ידו נסתר השלימות יותר משהיה ונתרבו החסרונות והיה הוא הגורם רעה לעצמו הנה לא יהיה עוד כ"כ קל לו לשוב לצאת מן החסרון ולקנות השלימות כמות שהי' ...

The outgrowths of the sin of the first man: But once he sinned, a great change happened to things. And that is that at first there were surely sufficient deficiencies in the creation that the first man would be in the equal condition that we mentioned, so there would be room for him to earn perfection through the 'effort of his [own] hands.' With his sin, however, deficiencies were added; and they grew in the essence of man and in all of the entire creation. Moreover the redress became more difficult than before. The explanation of this is that surely at the beginning it was easy for [man] to go away from the deficiency planted in him and to acquire perfection... However with his sin - since it was through it that perfection became more hidden than it was and the deficiencies grew, and he was the one that caused evil to himself - it would no longer be as easy for him to return and to go away from deficiency and acquire perfection as it was...

המיתה והתחיה: ואולם מלבד כל זה גזרה מדת דינו ית' שלא יוכלו לא האדם ולא העולם מעתה הגיע אל השלימות עודם בצורה שנתקלקלה דהיינו הצורה שיש להם עכשיו שבה נתרבה הרשע אלא יצטרך להם בהכרח עבור מעבר ההפסד דהיינו המיתה לאדם וההפסד לכל שאר ההוים שנתקלקלו עמו

ולא תוכל הנשמה לזכך הגוף אלא אחר שתצא ממנו תחלה וימות הגוף ויפסד ואז יחזור ויבנה בנין חדש ותכנס בו הנשמה ותזככהו וכן העולם כלו יתחרב מצורתו של עתה וישוב ויבנה בצורה אחרת ראויה לשלימות. וע"כ נגזר על האדם שימות ויחזור ויחיה והוא ענין תחיית המתים ועל העולם שיחבר ויחזור ויחודש והוא ענין מה שאז"ל שיתא אלפי שנה הוי עלמא וחד חרוב ולסוף אלף שנה הב"ה חוזר ומחדש את עולמו :

Death and resurrection: However besides all of this, His trait of [strict] judgement, may He be blessed, decreed that from now on, man and the world could not reach perfection so long as they are in a corrupted state - meaning, the form they have now, in which evil grew. Rather they perforce need a transformation beyond the perdition - meaning, death for man and destruction for all of the other things in existence that became corrupted with him. And the soul can [no longer] purify the body until after it first goes out of it and the body dies and decomposes. And then [the body] returns and is built [as] a new structure, and the soul enters it and purifies it. And likewise the whole world will become destroyed from its current form, and it will return and be built in a different form that is fitting for perfection. And therefore, it was decreed upon man that he die, and [then] come back and live [again]. And this is the matter of the revival of the dead. And [it was decreed] about the world that it will be destroyed and [then] come back and be renewed - and this is the matter that they, may their memory be blessed, said (Sanhedrin 97a), "The world will [exist] for six thousand years, and be destroyed for one [thousand]; but at the end of a thousand years, the Holy One, blessed be He, returns and renews the world.

3. Bereishit 3:22-24 (JPS Tanakh 1985)

וַיֹּאמֶר יְיָ אֱלֹהִים הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאֶחָד מֵאֵנּוּ לְדַעַת טוֹב וָרָע וְעַתָּה אִם יִדּוּ וְלָקְחוּ גַם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וְנָתַי לְעֹלָם: וַיִּשְׁלַחְהוּ ה' אֱלֹהִים מִגֶּן-עֵדֶן לְעַבְדֵי אֶת-הָאָדָמָה אֲשֶׁר לָקַח מִשָּׁם: וַיִּגְרֹשׁ אֶת-הָאָדָם נִישְׁפּוֹן מִקֶּדֶם לְגִן-עֵדֶן אֶת-הַפְּרִיִּים וְאֵת לֶחֶט הַחַרְבֵּי הַמִּתְהַפְּכֹת לְשִׁמֹּר אֶת-דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים: (ס)
And the LORD G-d said, "Now that the man has become like one of us, knowing good and bad, what if he should stretch out his hand and take also from the tree of life and eat, and live forever!" So the LORD G-d banished him from the garden of Eden, to till the soil from which he was taken. He drove the man out, and stationed east of the garden of Eden the cherubim and the fiery ever-turning sword, to guard the way to the tree of life.

Punishment By Exile

4. Rambam Laws of Teshuva 5:1 (translation Phillip Birnbaum)

הן מין זה של אדם היה יחיד בעולם ואין מין שני דומה לו בזה הענין שיהא הוא מעצמו בדעתו ובמחשבתו יודע הטוב והרע ועושה כל מה שהוא חפץ ואין מי שיעכב בידו מלעשות הטוב או הרע וכיון שכן הוא פן ישלח ידו.

The human species is unique in the world, there being no other species like it in this respect, **namely that man by himself, using his own intelligence and reason, knows what is good and what is evil**, without anyone preventing him from doing good or evil as he pleases; in view of this, "he will perhaps put forth his hand and take also from the tree of life..."

5. Rabbi David Kimchi on Bereishit ibid. (translation from Eliyahu Munk)

וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהִים וְגו' כאחד ממנו, שיתף עצמו יתברך עם המלאכים כמו שאמר בצלמינו כדמותינו .
G'd included Himself when speaking about the angels, just as He had done when about to create man in 1,26, when He had said בצלמנו "Let Us make man in Our image."

ועתה פן ישלח ידו, והנה מתחילה לא מנעהו מעץ החיים, אבל צוהו לאכול ממנו, כמו שפרשנו, כי הוא בכלל כל עצי הגן, וכל זמן שיאכל מעץ החיים יאריך חיותו עד שיחיה שנים ארוכות יותר ממה שחיה, אבל בעברו על מצות האל ואכל מהעץ אשר מנעהו ממנו היה עונשו המיתה טרם זמן הנגזר לו מתחלה, לפיכך לא רצה שישאר בגן פן ישלח ידו ולקח ויאכל גם מעץ החיים כמו שאכל מעץ הדעת ויחיה זמן רב, כי כן טבע פרי העץ ההוא לחזק טבע האדם ולהאריך חייו, וכיון שעבר על המצוה יקבל ענשו לקצור ימיו וראוי לגרשו מן הגן בעבור זה כדי שלא יאכל מעץ החיים

originally, Adam had not been forbidden to eat from the tree of life, but, on the contrary, had been commanded to eat from it, as we explained on 2,17. This tree was one of the trees of the garden from all of which Adam had been instructed to eat. As long as he would eat from the fruit of that tree, he would lengthen his original life span. However, as soon as he had violated G'd's commandment by eating from the tree of knowledge, **his punishment was**

premature death, i.e. death before he had attained the life span originally set for him. Therefore, G'd did not want him to remain inside Gan Eden so that he would not now take from the fruit of the tree of life just as he had taken from the fruit of the tree of knowledge. If he were to do that he would live far longer than G'd meant for him to live. It was the nature of that tree to reinforce man's natural powers and to extend his life span. Seeing that Adam had violated the commandment he would now receive his punishment, i.e. shortening his life span. It was appropriate to expel him from the garden on that account to prevent him from eating the fruit of that tree.

Banished From Paradise To One Day Reenter

6. Rabbi Ovadiah Seforno (15th century Italy), Seforno on Bereshit ibid.

כאחד ממנו לדעת טוב ורע הוא יודע טוב ורע עם היותו בצלמנו ואם יהיה נצחי בזה הענין הנה ירדוף כל הימים אחר הערב וישליך אחרי גיוו כל השגה שכלית וכל מעשה טוב ולא ישיג האושר הרוחני המכוון מאת האל ית' בצלמו ודמותו :
כאחד ממנו לדעת טוב ורע, he will know good and evil even while continuing to wear "our image." This would be an intolerable situation, as in spite of his tendency to give in to his evil urge he would live on forever. [the author considers בצלמנו as a reference to the infinite life prevailing among the celestial beings. Ed.] In such circumstances, this Adam whose evil urge was active would continue to chase the material blessings of this world, something which would prevent him from reaching the spiritual aims set for him on earth when G'd made him in the divine image.

7. Bereishit 3:17-19 (JPS Tanakh 1985)

ולאדם אמר כִּי־שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתְּךָ וַתֹּאכַל מִן־הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ אַרְוֶה הָאֲדָמָה בְּעִבּוּרָהּ בְּעֵצְבוֹן תֹּאכְלֶנָּה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וְקוֹץ וְדַרְבָּר תִּצְמַח לָךְ וְאָכַלְתָּ אֶת־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה: בְּזַעַת אַפְּיֶיךָ תֹאכַל לֶחֶם עַד שׁוֹבֶה אֶל־הָאֲדָמָה כִּי מִמֶּנָּה לָקַחְתָּ כִּי־עָפָר אָתָּה וְאֶל־עָפָר תָּשׁוּב:

To Adam He said, "Because you did as your wife said and ate of the tree about which I commanded you, 'You shall not eat of it,' Cursed be the ground because of you; By toil shall you eat of it All the days of your life: Thorns and thistles shall it sprout for you. But your food shall be the grasses of the field; By the sweat of your brow Shall you get bread to eat, Until you return to the ground— For from it you were taken. For dust you are, And to dust you shall return."

8. Rabbi Shimshon Raphael Hirsch on Bereishit 3:17

In most places, *בעבור* indicates the end and *בגלל* the cause, the means. *למען ייטב לי בעבורך וחיתה נפשי בגללך*, for your sake, literally: in order to get to you, to get your favor, I will be done good and I will live at your instigation. So here: **not because you have sinned, but for your improvement**, for your salvation וגו' *ארורה* the earth is hindered in its development, furthermore will not be able to develop freely for the sake of your improvement, for your good; will no longer smile to you, no longer willingly offer you its fruits; only with renunciation of much will you enjoy something, *בעצבון תאכלנה*. The practice of man in this *עצבון* is the purpose of the bad curse that hits the earth. "בכל עצב יהי מותר", there is gain in every renunciation" is still the principle of education today. Renunciation makes man free, brings out what is better, more noble, more devoted to G-d in him, makes him independent of the outside world, of what the earth offers and fails, and leaves him the actual value of himself in the loyalty to G-d, and in it at the same time to find his never-to-be-clouded bliss. Man is led to the school of this renunciation. Since every enjoyment, the "good" has to be bought through renunciation, work and pain, his sensual life always shows him the truth that the bitter is not always bad and the good is not always the sweet, and this school of renunciation finally elevates him to the mastery of life, which easily and happily renounces sensual sweetness for the sake of morally good. All מתנות טובות, the most glorious thing G-d gives us, can only be won through the *יסורי*, teach the wise men....

In this whole judgment of G-d the curse is only pronounced over the earth and over one animal, but not at all over man. Since then, man has by no means been under the curse. Rather, with this whole story there is no syllable changed by a hair's breadth in man's high destiny and in his ability to resolve this determination. The stage on which, the external conditions

under which he has to solve his task. are changed for his own good. The task itself, his divine calling and his divinely pure ability to do so remain unclouded. Even today every human child, like Adam once, comes out of G-d's hand, every child is still born as an angel to human beings. This is one of the cardinal points of Jewish nature and life. What a desolate lie that undermines the whole moral future of man has not been forged out of this story! The dogma of original sin was taken from it and a building built upon it, against which, if anything, the Jew, according to his whole being, has to lodge the most decisive protest...

9. Rabbi Shimshon Raphael Hirsch on Bereishit 3:22

Created outside of Paradise, being transferred to Paradise was only a test of presenting the two ways to him. In paradise, paradise will not be regained; only in עֲצָבוֹן, in the school of renunciation, is the path to the regaining of pure human greatness. אֲרוּרָה, nature should be hostile to him, his life should become a life of struggle and toil, there death is a kind redeemer from the career of struggle and toil, an eternal life would be an eternal struggle and struggle that G-d's mercy leaves him not near the ever regenerating tree of life.

10. Rabbi Shimshon Raphael Hirsch on Bereishit 3:24

עֵץ הַחַיִּים can mean: to protect the way to the tree of life so that man cannot find it, but it can also mean: to protect and preserve it so that man does not lose it and one day he will return on it could. Hints of the wise speak for the latter. כְּרוּבִים always appear as the bearers of the divine glory that reveals itself to human beings and intervenes in human relationships. כְּרוּבִים protect the "tree of life" in the rejuvenated provisional paradise, the מִקְדָּשׁ, as they preserve the path to the tree of life so that man does not lose it.

Deeper Symbolism

11. Ramban on Bereishit 3:22 (Sefaria Community Translation)

והדברים הנקראים עץ החיים ועץ הדעת למעלה סודם נעלה ונגב והאדם חטא בפרי עץ הדעת תחתון ועליון במעשה ובמחשבה ואם היה העץ טוב לאדם למאכל ונחמד אליו להשכיל למה מנעו ממנו והאלקים הוא הטוב והמטיב לא ימנע טוב להולכים בתמים והנחש אין בו היום נפש מדברת ואם היתה בו מתחילה היה מזכיר בקללתו שיאלם פיו כי היא היתה לו קללה נמרצת מכולן אבל כל אלה דברים כפולים הגלוי והחתום בהם אמת ובבראשית רבה (טז ה) דבר אחר לעבדה ולשמרה אלו הקרבנות שנאמר שמות ג יב (תעבדון את האלקים על ההר הזה הוא דכתיב) במדבר כה ב (תשמרו להקריב לי במועדו רמזו כי הקרבנות יצמיחו ויגדלו בעץ החיים ועץ הדעת וכל עצי גן עדן והם העבודה והשמירה בהם ורבי אברהם מכחיש מה שאמרו כי פישון הוא נילוס בעבור שימצאוהו יוצא מהר הלבונה ולכן יגדל בימי הקיץ וכבר נודעו נהרות רבים יצאו מן המקור וימשכו הרבה ואחר כך יכנסו בתחתיות ארץ מהלך ימים ויבקעו ויהיו נובעים תחת אחד ההרים במקום רחוק:

Those things that are referred to in the upper worlds as the Tree of Life and the Tree of Knowledge are profound and awesome secrets. The human transgressed by consuming the fruit of the upper Tree of Knowledge as well as the lower one, in both deed as well as in thought. If the fruit of the tree was beneficial for man to eat and desirous for increasing knowledge, then why would He have withheld it from him? Is not the Lord good and a bestower of good, who will not withhold goodness from those that walk in perfection? As for the serpent, it does not possess the power of speech at the present time; if in fact the serpent could talk at the outset then it surely would have indicated at the time of the curse that it should henceforth become mute, for that would have constituted the most serious imprecation of all. But all of these matters have double meanings, the revealed and the hidden are both true!

12. Rabbeinu Bachaye ibn Asher (13th century Spain) on Bereishit 3:21 (translation from Eliyahu Munk)

וע"ד השכל יש בפרשה הזאת רמז גדול על התורה ועל המצוות אשר עיקר בריאת האדם בשבילם, ויש בה רמז לגוף ולנפש וליצה"ר. ויש בה רמז לתחיית המתים ליום הדין, והאיך האדם נשאל על התורה ועל המצוות. ויש בה רמז על השכר ועל העונש אשר לגוף ולנפש. גם יש בה עוד רמז לעקירת יצה"ר מן העולם. ועתה אבאר לך ענין הפרשה דרך כלל ותבין הפרט מתוך הכלל.

Looking at our verse from a rational-investigative point of view, this paragraph contains definite allusions to the Torah and its commandments for the sake of which man was created. There is also an allusion to body, soul, and the evil urge. We also find in this paragraph allusions to resurrection of the body and to the whole subject of reward and punishment as it applies to both body and soul. There is even an allusion to the eventual removal of the evil urge from the world. Let me now deal with these various allusions in general and you will be able to apply these rules in detail to specific situations.

ויקח ה' אלקים את האדם ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה. גן עדן רמז לתורה וכשם שהגן נמשך מעדן כך התורה נמשכת מן החכמה העליונה שהיא עדן ועיקר בריאתו של אדם להיותו מונח בעסק התורה לעבדה ולשמרה.

The paragraph begins with *ויקח ה' אלקים את האדם ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה*. "G-d took Adam and placed him in Gan Eden in order to work it and to preserve it." The words *גן עדן* are an allusion to the Torah. Just as the garden had its origin in Eden, so the Torah has its origin in the regions of celestial wisdom which is called Eden. The principal reason man was created was in order to preoccupy himself with Torah, i.e. to study it and to observe it.

ויצו ה' אלקים על האדם. ידוע כי עיקר התורה הם המצוות עשה ומצוות לא תעשה. וא"כ עץ החיים ועץ הדעת הקבועים בתוך הגן רמז למצוות עשה ומצוות לא תעשה הקבועים בתוך התורה. והאדם הוא רמז לשכל והשכל לא טוב היותו לבדו כי הוא צריך לכלי שיראה בו פעולותיו ושיהיה לו עזר בקיום התורה והמצוות, והכלי הזה הוא החומר וכיון שנברא אדם בגוף ובנפש היה צריך עזר בקיום המין כמו שהגוף עזר לשכל בענינים השכליים והעזר הזה הוא האשה

It follows that the two trees in the centre of the garden, the tree of life and the tree of knowledge, refer to the positive and the negative commandments which are rooted in the Torah. The word *האדם* is an allusion to intellect an abstract part of man. G-d did not consider it good for this intellect to be alone as it needed an instrument by means of which its achievements could become manifest and which would be his assistant when performing the commandments of the Torah. This instrument would be matter rather than something abstract like the intellect. Seeing that man had been created as a combination of body and spirit it needed a partner in order to ensure the continuity of the species by means of offspring. This is similar to the body being a partner to the intellect in matters pertaining to intellectual pursuits. The helpmate in question was woman.

All Part of the Divine Plan?

13. Rabbi Yehuda Loew (16th Century Prague), Maharal on Pirkei Avot- Derech Chaim Chapter 3

והאדם בודאי הוא ראוי להיות יודע טוב ורע מצד שהוא נברא בצלם אלקים, אבל מצד שהאדם יש לו דביקות בעלתו שהוא טוב יודע הטוב ולא הרע, אבל כאשר לא יפנה אל עלתו כמו שהיה אחר שחטא אז הוא יודע טוב ורע. ובאולי תשאל מה מעלה הוא זה בידיעת הרע, בודאי דבר זה מעלה בחכמה כאשר חכמת האדם כוללת בידיעת הטוב והרע, וכמו שאמר הכתוב (שם) ונפקחו עיני שניכם והייתם כאלקים יודעי טוב ורע, אך קודם שחטא מפני כי התחתונים צריכים אל עלתם והם דביקים בעלתם ואינם נבדלים מן העלה, ובשביל כך לא היה האדם פונה רק אל הטוב הוא עלתו יתברך ומפני כך לא היה לו ידיעה ברע.

Mankind certainly is worthy of knowing good and evil since he was created in the image of G-d, but since mankind has connection with his Cause which is Good, he knows only good and not evil. But when he doesn't turn toward his Cause, as it was after the sin then he knows good and evil. If you ask what advantage is there to knowing good and evil? Certainly, this is an advantage in wisdom in that human wisdom encompassed knowledge of the good and the evil...

14. Rabbi Mordechai Yosef Leiner of Izbica (19th century Poland), Mei HaShiloach Volume II, Bereishit

הן האדם היה כאחד ממנו לדעת טוב ורע ועתה פן ישלח ידו ולקח גם מעץ החיים. הענין בזה כי בתחלה מה שבאה הבריאה לעולם הזה היה על ידי החטא, כדאיתא בזה"ק (קדושים פ"ג.) אדם קדמא לא הוה ליה מהאי עלמא כלום, ובכתבי האר"י ז"ל [עץ חיים היכל ו' שער מ"ן ומ"ד דרוש א'] שקודם החטא היה אחיזתו קטנה בזה העולם, ואחר החטא הוקבע בקביעות בזה העולם כרצון השי"ת כדי שהטובה יהיה נקרא על שם יגיע כפיו, ואם היה עוד אחר החטא בגן עדן היה יכול לעשות תשובה בשלימות ולברר עצמו לגמרי, ורצון השי"ת היה שהחטא לא יתברר עד לעתיד, כדי שכל הדורות אחריו יסגלו מעשים טובים שיהיו נקראים על שמם, לכן נתגרש מגן עדן

The idea is that in the beginning, creation came to this world through sin, as it says in the Zohar (Kedoshim 83a), the first man wasn't from this world at all. After the sin, he was entrenched in this world as Hashem desired, so that the good would be attributed to the work of his hands. If he would remain in Gan Eden after the sin, he could have done complete Teshuva and purified himself completely. The will of Hashem was that the sin shouldn't be purified until the future, so that all the generations that followed could harness good deeds which would be attributed to them. Therefore, he was banished from paradise.